BILTEN ENFÒMASYON SOU VAKSEN

Vaksen MMR (Lawoujòl, Malmouton ak Ribeyòl): *Sa Ou Dwe Konnen*

Many Vaccine Information Statements are available in Haitian Creole and other languages. See www.immunize.org/vis

Anpil Bilten Enfòmasyon sou Vaksen yo disponib nan lang kreyòl ayisyen ak nan lòt lang. Gade nan www.immunize.org/vis

1 Poukisa moun dwe pran vaksen?

Lawoujòl, **malmouton**, ak **ribeyòl** se maladi viral ki ka gen konsekans grav. Anvan te gen vaksen, maladi sa yo te kouran anpil nan Etazini, espesyalman pami timoun yo. Yo kouran toujou nan anpil kote nan mond lan.

Lawoujòl

- Viris lawoujòl lakòz sentòm ki ka gen ladan lafyèv, tous, nen k ap koule, ak zye wouj k ap koule dlo, epi souvan annapre yon gratèl ki kouvri tout kò a.
- Lawoujòl ka lakòz enfeksyon nan zòrèy, dyare, ak enfeksyon nan poumon (nemoni). Raman, lawoujòl ka lakòz domaj nan sèvo oswa lanmò.

Malmouton

- Viris malmouton lakòz lafyèv, maltèt, doulè nan misk, fatig, pèdi apeti, ak glann saliv yo ki anfle ak sansib anba zòrèy yo sou youn oswa sou toude bò.
- Malmouton ka lakòz moun vin soud, anfleman kouvèti sèvo a ak/oswa mwal epinyè a (ansefalit oswa menenjit), anfleman ki fè mal nan testikil yo oswa ovè yo, epi trè raman, lanmò.

Ribeyòl (ke yo rele tou Lawoujòl Alman)

- Viris ribeyòl lakòz lafyèv, malgòj, gratèl leve sou po, maltèt, ak iritasyon nan zye.
- Ribeyòl ka lakòz atrit nan jiska mwatye fi adolesan ak adilt.
- Si yon fanm gen ribeyòl pandan li ansent, li kapab fè yon foskouch oswa tibebe li a kapab fèt avèk malfòmasyon ki grav.

Maladi sa yo kapab simaye fasilman ant yon moun ak yon lòt moun. Lawoujòl pa menm bezwen kontak pèsonèl. Ou ka trape lawoujòl si w antre nan yon chanm ke yon moun ki gen lawoujòl kite deja depi jiska 2 èdtan.

Vaksen yo ak gwo pousantaj vaksinasyon yo te fè maladi sa yo mwen kouran anpil Ozetazini.

2 Vaksen MMR

Timoun yo dwe pran 2 dòz vaksen MMR, anjeneral:
- Premye dòz: Laj 12 mwa jiska 15 mwa
- Dezyèm dòz: Laj 4 an jiska 6 an

Tibebe k ap vwayaje andeyò Etazini lè yo gen laj ant 6 mwa ak 11 mwa dwe pran yon dòz vaksen MMR anvan yo vwayaje. Sa kapab bay pwoteksyon pou yon ti tan kont enfeksyon lawoujòl, men li p ap bay iminite an pèmanans. Timoun nan dwe resevwa 2 dòz kanmenm nan laj yo rekòmande yo pou li gen pwoteksyon ki dire lontan.

Adilt ta ka bezwen vaksen MMR tou. Anpil adilt ki gen laj 18 an oswa plis ka fasil pou yo trape lawoujòl, malmouton, ak ribeyòl san yo pa konn sa.

Li ta ka rekòmande pou pran yon twazyèm dòz MMR nan sèten sitiyasyon deklanchman malmouton.

Pa gen okenn risk yo konnen ki genyen lè yon moun resevwa vaksen MMR ansanm avèk lòt vaksen.

Gen yon konbinezon vaksen ki rele **MMRV** ki gen ni vaksen kont varisèl ni vaksen MMR. MMRV se yon opsyon pou sèten timoun laj 12 mwa jiska 12 ane. Gen yon Bilten Enfòmasyon sou Vaksen apa pou MMRV. Founisè swen sante w la kapab ba ou plis enfòmasyon.

3 Sèten moun pa dwe pran vaksen sa a

Di founisè swen vaksen an si moun k ap resevwa vaksen an:

- **Gen nenpòt alèji grav, ki mete lavi an danje.** Yon moun ki te gen deja yon reyaksyon alèjik ki menase lavi apre yon dòz vaksen MMR, oswa ki gen yon alèji grav ak nenpòt pati nan vaksen sa a, yo gendwa konseye pou moun sa pa pran vaksen an. Si ou vle enfòmasyon sou eleman ki konpoze vaksen an, mande founisè swen sante w.
- **Ansent, oswa panse li pètèt ansent.** Pou yo pran vaksen MMR fanm ansent yo dwe tann jiskaske yo pa ansent ankò. Fanm yo dwe evite vin ansent pandan 1 mwa omwen apre yo fin pran vaksen MMR.
- **Gen yon sistèm defans kò ki febli** akòz maladi (tankou kansè oswa VIH/SIDA) oswa tretman medikal (tankou radyasyon, iminoterapi, estewoyid, oswa kimoterapi).
- **Gen yon paran, yon frè oswa yon sè ki konn gen pwoblèm nan sistèm defans yo.**
- **Te gen deja yon pwoblèm ki fè vyann li mètri oswa li senyen fasil.**
- **Te resevwa yon transfizyon san pa twò lontan oswa lòt pwodui abaz san.** Yo ka konseye pou w ranvwaye vaksinasyon MMR pou 3 mwa oswa plis.
- **Gen tibèkiloz.**

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

- **Te pran nenpòt lòt vaksen nan 4 semèn ki sot pase yo**. Lè yo bay vaksen yo twò pre ansanm, yo ka pa travay byen menm jan.
- **Pa santi w byen**. Anjeneral, yon maladi lejè, tankou yon rim, se pa yon rezon pou ranvwaye yon vaksinasyon. Yon moun ki malad plizoumwen oswa ki malad grav ta dwe rete tann pwobableman. Doktè w kapab ba ou konsèy.

4 Risk pou gen reyaksyon nan yon vaksen

Avèk nenpòt medikaman, gen yon chans pou reyaksyon, vaksen ladan tou. Sa yo jeneralman lejè epi yo disparèt poukont yo, men reyaksyon grav ka posib tou.

Gen plis sekirite lè w pran vaksen kont MMR pase pou w ta trape lawoujòl, malmouton, oswa ribeyòl. Pifò moun ki pran vaksen MMR pa gen okenn pwoblèm avèk li.

Apre vaksinasyon MMR, yon moun ka gen:

Evènman minè:

- Bra fè mal nan kote li pran piki a
- Lafyèv
- Po wouj oswa gratèl leve nan kote li pran piki a
- Glann anfle nan bò figi yo oswa nan kou

Si evènman sa yo rive, yo kòmanse anjeneral nan lespas 2 semèn apre piki a. Yo rive mwen souvan apre dezyèm dòz la.

Evènman modere:

- Kriz (sakad oswa rete je fiks) ki asosye souvan ak lafyèv
- Jwenti yo fè mal oswa yo rèd pou yon ti tan, sitou kay fi adolesan oswa adilt
- Kantite plakèt ki ba pou yon ti tan, sa ki ka lakòz senyen oswa vyann mètri nan fason ki pa abitid
- Gratèl leve sou tout kò

Evènman grav yo rive trè raman:

- Moun vin soud
- Kriz pandan anpil tan, koma, oswa konnesans ki bese
- Domaj nan sèvo

Lòt bagay ki ta ka rive apre vaksen sa a:

- Pafwa moun endispoze apre pwosedi medikal, apre yon vaksen tou. Chita oswa kouche pandan apeprè 15 minit kapab ede anpeche endispoze ak blese si w tonbe. Fè founisè swen ou konnen si ou santi toudisman, oswa ou gen chanjman nan vizyon oswa si zòrèy ou ap boudonnen.
- Sèten moun gen doulè nan zepòl ki kapab pi grav ak dire pi lontan pase doulè moun kapab santi dòdinè apre enjeksyon. Sa rive trè raman.
- Nenpòt medikaman ka koze yon reyaksyon alèjik grav. Yo estime kalite reyaksyon konsa apre yon vaksen se mwens pase 1 ka sou yon milyon dòz, epi sa ta rive nan lespas kèk minit oswa kèk èdtan apre moun nan fin pran vaksen an.

Menm jan avèk nenpòt medikaman, gen yon ti chans pou yon vaksen koze yon chòk grav oswa lanmò.

Yo toujou kontwole sekirite vaksen yo. Pou jwenn plis enfòmasyon, ale sou sitwèb: **www.cdc.gov/vaccinesafety/**

Translation provided by the Immunization Action Coalition

5 Kisa k ap pase si gen yon pwoblèm grav?

Kisa mwen dwe chèche?

- Chèche nenpòt bagay ki enkyete w, tankou siy yon reyaksyon alèjik grav, lafyèv ki wo anpil, oswa konpòtman anòmal.

  Siy yon **reyaksyon alèjik grav** kapab gen ladan itikè, figi anfle ak gòj anfle, difikilte pou respire, yon batman kè rapid, toudisman ak feblès. Siy sa yo ta kòmanse anjeneral nan kèk minit pou rive nan kèk èdtan apre ou pran vaksen an.

Kisa mwen dwe fè?

- Si ou panse se yon **reyaksyon alèjik ki grav** oswa si ou panse se yon lòt ijans ki pa kapab tann, rele 9-1-1 oswa ale nan lopital ki pi pre a. Sinon, rele founisè swen sante ou.

  Apre sa, yo dwe rapòte reyaksyon an nan Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) (Sistèm Rapò sou Efè Segondè Vaksen). Doktè ou dwe fè rapò sa a, oswa ou kapab fè li poukont ou sou sitwèb VAERS nan **www.vaers.hhs.gov**, oswa ou kapab rele nan **1-800-822-7967**.

VAERS pa bay konsèy medikal.

6 Pwogram Nasyonal Konpansasyon pou Chòk nan pran Vaksen

National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) se yon pwogram federal yo te kreye pou konpanse moun ki te pran chòk akòz sèten vaksen.

Moun ki kwè yo ka te pran chòk nan pran yon vaksen, pou jwenn enfòmasyon sou pwogram nan ak sou fason pou yo fè yon reklamasyon, yo kapab rele nan **1-800-338-2382** oswa yo ka ale sou sitwèb VICP nan **www.hrsa.gov/vaccinecompensation**. Gen yon delè limit pou prezante yon reklamasyon pou konpansasyon.

7 Kijan mwen kapab aprann plis enfòmasyon?

- Mande founisè swen sante ou. Li ka ba ou yon avi ki vini ak vaksen an oswa sijere lòt sous enfòmasyon.
- Rele depatman sante lokal ou oswa depatman sante eta kote w ap viv la.
- Kontakte Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi):
  - Rele **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) oswa
  - Ale sou sitwèb CDC nan **www.cdc.gov/vaccines**

Vaccine Information Statement
MMR Vaccine

2/12/2018 Haitian Creole

42 U.S.C. § 300aa-26

Office use only